

Onderwerp	
Overnemen uitvoering groenbeheer en -onderhoud Joodse begraafplaats Amsterdamsevaart	
Nummer	2020/1015836
Portefeuillehouder	Roduner, F.J. / Snoek, M.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	OMB
Auteur	Alefs, H.
Telefoonnummer	023-5115126
Email	halefs@haarlem.nl
Kernboodschap	Het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap Noord-Holland Noord/West (verder de Joodse gemeente) heeft de gemeente Haarlem gevraagd haar te ondersteunen bij het beheer en onderhoud van de monumentale begraafplaats aan de Amsterdamsevaart. Gelet op het behoud van de monumentale begraafplaats en haar bijzondere geschiedenis wordt de uitvoering van het groenbeheer en -onderhoud overgenomen door de gemeente. De kosten hiervoor worden opgenomen in de kadernota 2022. De Joodse gemeente wil de stad betrekken bij deze bijzondere locatie en haar geschiedenis. Gedacht wordt aan het betrekken van scholen, geven van rondleidingen en het bieden van ruimte als plaats voor herdenkingen.
Behandelvoorstel voor commissie	Ter informatie naar cie beheer en de cie ontwikkeling.
Relevante eerdere besluiten	Motie Geef Haarlem haar Joodse geschiedenis terug .
Besluit College d.d. 5 januari 2021	Het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Het groenbeheer en -onderhoud van de Joodse begraafplaats aan de Amsterdamsevaart uit te voeren; 2. Kosten van areaaluitbreiding, € 20.000 in 2021 en € 11.500 structureel vanaf 2022, te dekken uit stelpost groei en dit te betrekken bij de Voortgangsrapportage 2021 en de Kadernota 2022. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap Noord-Holland Noord/West (verder de Joodse gemeente) heeft de gemeente Haarlem gevraagd haar te ondersteunen bij het beheer en onderhoud van de begraafplaats aan de Amsterdamsevaart. Deze vraag is nadrukkelijk ook gesteld door het Joods comité Erfgoed Haarlem, waarmee overleg is gevoerd in het kader van de raadsmotie [Geef Haarlem haar Joodse geschiedenis terug](#).

Aanleiding is dat financieel en organisatorisch de zorg voor de begraafplaats zonder steun, op lange termijn niet op een goede manier gedragen kan worden door de Joodse gemeente. Naast het beheer en onderhoud van het groen is gevraagd financiële ondersteuning te verlenen bij de restauratie van het monumentale hekwerk en het beheer en onderhoud van de gebouwen. Mede omdat verwacht wordt dat hiervoor buiten de gemeente fondsen e.d. beschikbaar zijn, is financiële ondersteuning op deze punten op dit moment niet aan de orde.

De monumentale begraafplaats aangelegd in 1888-1889 aan de Amsterdamsevaart, is circa 0,5 ha groot en eigendom van de Joodse gemeente. Het groen van de begraafplaats bestaat hoofdzakelijk uit gazon tussen de zerken, heggen en bomen. Op het terrein bevindt zich een metheerhuis (bouwjaar 1922-1923) en een beheerderswoning met een bijeenkomstruimte voor het begrafenispubliek (bouwjaar rond 1935). Aan de zijde van de Amsterdamsevaart is een smeedijzeren hekwerk met toegangspoort aanwezig (waarschijnlijk 1922-1923).

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. het groenbeheer en -onderhoud van de Joodse begraafplaats aan de Amsterdamsevaart uit te voeren;
2. kosten van areaaluitbreiding, € 20.000 in 2021 en € 11.500 structureel vanaf 2022, te dekken uit stelpost groei en dit te betrekken bij de Voortgangsrapportage 2021 en de Kadernota 2022.

3. Beoogd resultaat

Behoud van de monumentale begraafplaats door structurele ontlasting van de Joodse gemeente in de zorg voor het groenbeheer en -onderhoud. Het vergroten van de bekendheid en de betrokkenheid van de stad bij de begraafplaats en haar geschiedenis.

4. Argumenten

1. *In de motie "Geef Haarlem haar joodse geschiedenis terug" heeft de raad aandacht gevraagd voor de Joodse geschiedenis in Haarlem.*

De locatie is één van de belangrijkste plekken in de stad waar de Joodse geschiedenis verteld kan worden.

2. *Betrekken van de stad bij deze bijzondere locatie*

De Joodse gemeente heeft aangegeven 'de stad' te betrekken bij deze bijzonder locatie en haar geschiedenis. Gedacht wordt aan het betrekken van scholen, het geven van rondleidingen en het bieden van ruimte als plaats voor herdenkingen.

3. *Organisatorische ontlasting door ondersteuning op beheer en onderhoud van groen*

Financieel en organisatorisch is de Joodse gemeente niet draagkrachtig genoeg om de zorg voor de begraafplaats op lange termijn te dragen. Het aantal leden is hiervoor te beperkt.

Organisatorisch is de uitvoeringskracht te beperkt om voor de lange termijn de zorg voor het groen te dragen. Alleen financiële ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van een subsidie, neemt de zorg in organisatorisch zin (als opdrachtgever en in de subsidieverantwoording) onvoldoende weg. Met het overdragen van het groenbeheer- en onderhoud naar de gemeente wordt de Joodse gemeente voor dit deel ontlast en kan zij haar aandacht richten op beheer en onderhoud van het vastgoed, restauratie van het monumentale hekwerk, het zoeken naar benodigde financiële ondersteuning hiervoor bij fondsen e.d en op het betrekken van de stad bij deze bijzondere locatie.

4. *Financiële ondersteuning*

Op basis van een kostenraming wordt ingeschat dat de kosten voor het beheer- en onderhoud van het groen € 11.500,- structureel per jaar bedragen, exclusief BTW en exclusief indexatie (prijsspeil 2020). Dit betreft o.a. maaien, snoeien van hagen en bomen, verwijderen onkruid, plaagplanten en spontane opslag, snoeien van bomen. Het vervangen van bomen bij einde levensduur is niet meegenomen. Er is echter achterstallig onderhoud op de begraafplaats zodat voor het eerste jaar de kosten worden geraamd op € 20.000,- excl. BTW. Nadat het groen op gewenst niveau is gebracht, niveau A, kan uitvoering van deze werkzaamheden kan het groen op voldoende niveau onderhouden worden. De kosten kunnen gedekt worden uit de stelpost groei en opgenomen worden in de Voortgangsrapportage 2021 en Kadernota 2022. Hierbij wordt opgemerkt dat de voorgestelde dekking binnen de aangegeven stelpost concurrerend is met andere uitbreiding van maatschappelijke voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de groei van de Stad. Alle claims op deze stelpost worden verwerkt bij vaststelling van de Kadernota.

5. *Haarlem wil zorgvuldig omgaan met cultuurhistorische waarden.*

In het coalitieprogramma Duurzaam Doen 2018-2022 is aangegeven dat erfgoed een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit van de stad is en dat we ons erfgoed koesteren en ook voor toekomstige generaties willen behouden.

De gevraagde ondersteuning is nodig voor een goede instandhouding van de monumentale begraafplaats op de lange termijn.

5. Risico's en kanttekeningen

Gelet op de Joodse geschiedenis en blijvende zorg voor de graven vanuit het Joodse geloof betreft dit een unieke situatie die niet vergelijkbaar is met andere begraafplaatsen in de gemeente. Er wordt daarmee geen risico gezien voor precedentwerking.

Bij de voorbereiding van dit besluit is gekeken of er sprake is van staatsteun en of gehandeld wordt overeenkomstig de Wet Markt en Overheid. Met betrekking tot mogelijke staatssteun kan geconcludeerd worden dat voor zover er al sprake zou zijn van een economische activiteiten door de Joodse gemeente, de steun vanuit de gemeente onder het drempelbedrag blijft van maximaal €200.000,- per drie belastingjaren, zoals bepaald is in de zogenaamde de-minimusverordening. Daarmee is geen sprake van staatsteun.

Met betrekking tot de Wet Markt en Overheid wordt geconcludeerd dat de toepasselijkheid van deze wet met een raadsbesluit kan worden opgeheven wanneer sprake is van een activiteit die wordt verricht in het algemeen belang. Bij dit raadsbesluit kan gemotiveerd worden dat dit algemeen belang opweegt tegen de geringe nadelige gevolgen, voor zover hier al sprake van is, voor derden, zoals private ondernemers.

6. Uitvoering

Er zal een raadsbesluit voorbereid worden waarmee de activiteit groenbeheer en -onderhoud van de begraafplaats kan worden aangemerkt als een economische activiteit welke plaatsvindt in het algemeen belang, zoals bedoeld in artikel 25h, vijfde lid van de Mededingingswet. Hiermee wordt de toepasselijkheid van de Wet Markt en Overheid opgeheven. De collegebesluiten worden niet tot uitvoering gebracht voordat dit raadsbesluit genomen is.

De afspraken over de werkzaamheden leggen we vast en delen we met de Joodse gemeente, zodat de afspraken ook voor langere tijd duidelijk zijn. De Joodse gemeente zal een de-minimisverklaring overleggen waarin is aangegeven dat voldaan wordt aan de voorwaarden uit deze verordening mbt staatsteun.

Daarnaast zal er gestart worden in 2021 met het inlopen van achterstallig onderhoud om in de daarop volgende jaren de begraafplaats op niveau te onderhouden.

De Joodse gemeente zal de wijze waarop de stad betrokken wordt bij deze bijzondere plek verder concretiseren en de gemeente hiervan op de hoogte houden.

7. Bijlagen

N.v.t.